

Національний університет водного господарства та природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
е-підпис Олег ЛАГОДНЮК
20.10.2021

06-14-131 S

СИЛАБУС освітньої компоненти		SYLLABUS	
БІБЛІОТЕКА ЯК МУЛЬТИСЕРВІСНИЙ ЦЕНТР		LIBRARY AS A MULTISERVICE CENTER	
Шифр за ОП	ФП 17	Code in Educational Program	
Освітній рівень: бакалаврський (перший)	Educational level: Bachelor's (first)		
Галузь знань Культура і мистецтво	02	Field of knowledge: Culture and arts	
Спеціальність Інформаційна, бібліотечна та архівна справа	029	Field of study: Information, library and archival studies	
Освітня програма Управління інформаційними комунікаціями	Educational Program: Information Communication Management		

Силабус навчальної дисципліни Бібліотека як мультисервісний центр для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою Управління інформаційними комунікаціями, за спеціальністю 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа. Рівне. НУВГП. 2021. 10 с.

ОПП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/20940/>

Розробник силабусу: Мартинюк Г. Ф., к.п.н., доцент кафедри державного управління, документознавства та інформаційної діяльності, доцент

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 3 від “06” жовтня 2021 року

В. о. завідувача кафедри: Тихончук Л.Х., д.н. з держ упр., доцент.

Керівник (гарант) ОП: Цецик Я.П., к.іст.н., доцент

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ
Протокол № 2 від “19” жовтня_2021 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІЕМ: Ковшун Н.Е., д.е.н., професор

СЗ №-5488 в ЕДО НУВГП.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітня програма	Управління інформаційними комунікаціями
Спеціальність	029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа
Рік навчання, семестр	4 (7)
Кількість кредитів	4,5
Лекції:	24 години
Лабораторні заняття:	-
Самостійна робота:	89 годин
Курсова робота:	ні
Форма навчання	денна
Форма підсумкового контролю	екзамен
Мова викладання	українська
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА	
Лектор 	Мартинюк Галина Федорівна, к.п.н., доцент кафедри державного управління, документознавства та інформаційної діяльності
Вікіситет	http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php
ORCID	ORCID: https://orcid.org/0000-0003-1424-1289
Як комунікувати	h.f.martyniuk@nuwm.edu.ua тел. 098-421-98-21 Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE
ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ	
Анотація навчальної дисципліни, в т.ч. мета та цілі	
<p><u>Актуальність</u> навчальної дисципліни полягає у тому, що розвиток сучасних інформаційних технологій сприяє автоматизуванню бібліотечних процесів та створенню комфортних умов для користувачів різних верств населення.</p> <p><u>Метою</u> викладання дисципліни: є підготовка фахівців гуманітарної сфери на рівні бакалавра, який вимагає сучасного розуміння сутності автоматизації бібліотечно-бібліографічних процесів та шляхів ефективного використання технічних засобів автоматизації у бібліотеці для якісного обслуговування користувачів</p>	
Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle	
http://ep3.nuwm.edu.ua/20940/1/%D0%9E%D0%9F%D0%9F%20%20%D0%86%D0%91%D0%90%D0%A1%2005.07%20	
Компетентності	

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6. Навички використання інформаційних і комунікативних технологій.

ЗК9. Здатність працювати в команді.

ЗК11. Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свободи людини і громадянина в Україні.

ФК1. Здатність здійснювати відбір, аналіз, оцінку, систематизацію, моніторинг, організацію, зберігання, розповсюдження та надання в користування інформації та знань у будь-яких форматах.

ФК3. Здатність використовувати сучасні прикладні комп'ютерні технології, програмне забезпечення, мережеві та мобільні технології для вирішення професійних завдань.

ФК7. Здатність впроваджувати інноваційні технології виробництва інформаційних продуктів і послуг, підвищення якості інформаційного обслуговування користувачів інформаційних, бібліотечних та архівних установ.

ФК8. Здатність проектувати та створювати документно-інформаційні ресурси, продукти та послуги.

ФК9. Здатність використовувати PR та інші прикладні соціокомунікаційні технології в умовах сучасної інформаційно-технологічної інфраструктури.

ФК10. Здатність адмініструвати соціальні мережі, електронні бібліотеки та архіви.

ФК11. Здатність використовувати автоматизовані інформаційно-пошукові системи, організувати електронні бібліотеки та архіви.

ФК12. Здатність створювати, наповнювати та забезпечувати функціонування веб-сайтів та веб-спільнот у мережі Інтернет.

ФК13. Здатність опанувати і використовувати технології електронного урядування та електронного документообігу.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПН2. Впроваджувати та використовувати комунікаційні технології у соціальних системах, мультимедійне забезпечення інформаційної діяльності, технології веб-дизайну та веб-маркетингу.

ПН3. Керувати документальними процесами діяльності установ, користуватися засобами електронного документообігу, організувати референтну та офісну діяльність.

ПН4. Застосовувати у професійній діяльності технології інформаційного менеджменту, створення і підтримки функціонування електронних бібліотек та архівів, методологію вивчення та задоволення культурних та інформаційних потреб користувачів.

ПН13. Оцінювати результати діяльності та відстоювати прийняті рішення.

ПН17. Бути відповідальним, забезпечувати ефективну співпрацю в команді.

Структура навчальної дисципліни

Теми лекційних занять:

1. Предмет і завдання курсу «Бібліотека як мультисервісний центр».

Опис теми: підходи до визначення поняття «бібліотечна установа» в науковій літературі. Сутність понять: «мультимедіа», «сервісне обслуговування», «бібліотечна система», «інформаційно-комунікаційні технології». Соціальне призначення бібліотечних установ. Типологічні риси національних бібліотек.

2.Нормативно-правові основи бібліотечно-інформаційного обслуговування.

Опис теми: Закони України, що регулюють діяльність бібліотек. Вплив законодавчих новацій на роботу бібліотек. ЗУ «Про бібліотеки і бібліотечну справу». Сутність основних понять ст. 1 ЗУ «Про бібліотеки і бібліотечну справу». Нормативні Акти України в бібліотечній галузі.

3.Соціальні функції бібліотечних установ. Взаємодія бібліотек з установами та громадськими організаціями.

Опис теми: Місце соціальних функцій бібліотек у вітчизняній теорії і практиці. Погляди бібліотекознавців на соціальне призначення бібліотек (К. Абрамов, М. Васильченко, М. Карташов, Р. Мотульський, К. Селіверстова, С. Сірополко, В. Скворцов, М. Слободяник, А. Соколов, Ю. Столяров, В. Фірсов, І. Фрумін та ін.). Взаємодія бібліотек з інформаційними установами, науковими, навчальними, культурно-освітніми закладами, громадськими організаціями, благодійними фондами, комерційними структурами, приватними особами, меценатами і спонсорами.

4.Інноваційні технології обслуговування користувачів: зміст та призначення.

Опис теми: характеристика понять: інновація, інформаційне обслуговування, мультимедійні технології, технічні засоби, хмарні сервіси, електронна книга. Основні види інноваційних послуг у бібліотеці. Переваги запровадження інноваційних форм обслуговування над традиційними. Мобільні бібліотечні послуги.

5. Діяльність бібліотек з надання доступу до мережевих інформаційних ресурсів.

Опис теми: Документи, що регламентують діяльність бібліотек з надання доступу до мережевих інформаційних ресурсів. перелік нових видів послуг, які надають бібліотеки на основі використання компютерних технологій. Види мережевих документів за Т. Майстровичем. Характеристика досвіду роботи публічних бібліотек з надання доступу до мережі Інтернет. Бібліотечні корпоративні мережі та їх призначення.

6. Організація роботи інтернет-центру у бібліотеці.

Опис теми: Діяльність інтернет-центрів у бібліотечних установах. Характеристика досвіду відомих бібліотек з надання доступу до ресурсів Інтернет. Організація роботи Інтернет-центру у бібліотеці. Організаційні та методичні підходи до надання інформаційно-консультаційних послуг. Правила користування Інтернет-центром у бібліотеці. Підходи до планування діяльності бібліотеки за умови існування Інтернет-центру.

7. Веб-сайти бібліотечно-інформаційних центрів як елементи позастанціонарного

обслуговування користувачів.

Опис теми: Характеристика новітніх форм роботи бібліотеки за допомогою Веб-сайту. Класифікація інтернет-сайтів за метою, витратами, терміном розробки. Типологія інтернет-сайтів А. Калмикова та Л. Коханової. Поділ інтернет-сайтів О. Коцаревим. Критерії оцінювання інтернет-сайтів. Організація зворотного зв'язку з читачами: гостьова книга, форум, чат.

8. Навчання користувачів роботі з електронними ресурсами бібліотечно-інформаційного центру.

Опис теми: підходи до формування контингенту користувачів, що можуть проходити навчання. Види індивідуальних та групових занять. Навчання користувачів у роботі з електронними ресурсами. Основні принципи групового навчання користувачів. Особливості навчання користувачів з особливими потребами.

9. Імплементация зарубіжних інноваційних форми роботи бібліотеки як мультисервісного центру.

Опис теми: досвід роботи бібліотек зарубіжних країн з користувачами. Порівняльна характеристика зовнішнього середовища інтернет-центрів зарубіжних і вітчизняних бібліотек. Інформаційна підтримка навчальних процесів. Досвід організації комп'ютеризованих місць до Інтернету в бібліотеках інших країн. Аналіз інноваційних форми роботи бібліотек світу.

10. Інформаційна культура працівників бібліотечних установ.

Опис теми: Характеристика підходів до сутності поняття «інформаційна культура працівника бібліотеки». Аналіз понять: інформаційна грамотність та інформаційне суспільство. Огляд праць бібліографів про інформаційну культуру. Написання есе на тему : «Роль бібліотек у підвищенні інформаційної культури».

Теми практичних занять

2. Предмет і завдання курсу «Бібліотека як мультисервісний центр».
3. Законодавчі та нормативно-правові основи інформаційно-бібліотечного обслуговування.
4. Бібліотека як центр соціальних ініціатив. Взаємодія бібліотек з установами та громадськими організаціями.
5. Інноваційні технології обслуговування користувачів: зміст та призначення.
6. Діяльність бібліотек з надання доступу до мережевих інформаційних ресурсів.
7. Організація роботи інтернет-центру у бібліотеці.
8. Веб-сайти бібліотечно-інформаційних центрів як елементи позастаціонарного

<p>обслуговування користувачів.</p> <p>9. Навчання користувачів роботі з електронними ресурсами бібліотечно-інформаційного центру.</p> <p>10. Інноваційні форми організації бібліотечного обслуговування в Україні та за кордоном.</p> <p>11. Інформаційна культура працівників бібліотечних установ.</p>
Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)
<p>Вміння комунікувати з людьми, загальнокультурна грамотність, здатність до навчання, здатність логічно обґрунтовувати позицію, навички усного та письмового спілкування, вміння слухати і запитувати, формування власної думки та ін.</p>
Форми та методи навчання
<p>Методи навчання: демонстрація, навчальна дискусія, дебати; технології викладання: тренінги, аналіз конкретних ситуацій, обговорення, мультимедійні презентації, міні-лекції, ситуаційні дослідження, навчання на основі досвіду та інші.</p>
Порядок та критерії оцінювання
<p>Для досягнення цілей та завдань означеного курсу студентам необхідно вчасно виконати завдання, пов'язане із пошуком інформації стосовно вибраної професійної діяльності, оформити у формі презентаційний та представити; вчасно здати модульні контролю знань.</p> <p>Викладач проводить оцінювання індивідуальних завдань студентів шляхом проставлення балів за визначеними критеріями, що вчасно доводяться здобувачам освіти. Також, студент під наглядом викладача самостійно оцінює свою роботу.</p> <p>За вчасне та якісне створення презентаційного завдання, студент отримує такі обов'язкові бали:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 10 балів за вчасне (згідно визначеного графіка) виконання завдання; - 10 балів за якісне оформлення завдання; - 20 балів за представлення завдання; - 20 балів за захист та відповіді на запитання. <p>20 балів – модуль 1; 20 балів – модуль 2.</p> <p>Усього 100 балів.</p> <p>Студенти можуть отримати <u>додаткові бали</u> за: виконання рефератів, есе дослідницького характеру за темою курсу. Тему дослідницької роботи студенти можуть вибрати самостійно за погодженням із викладачем. Додаткові бали студентам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни.</p> <p><u>Модульний контроль</u> проходить у формі тестування. У тесті 30 запитань різної складності: рівень 1 – 20 запитань по 0,4 бали (8 балів), рівень 2 – 8 запитань по 1 балу (8</p>

балів), рівень 3 – 2 запитання по 2 бали (4 бали). Усього – 20 балів.

Посідання навчання та досліджень

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу.

В освітньому процесі використовуються досягнення викладача курсу – керівника відділу якості освіти НУВГП – механізми та процедури в освітньому процесі університету <https://nuwm.edu.ua/sp>.

Інформаційні ресурси

1. Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII «Про вищу освіту» [Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>].
2. Закон України від 05.09.2017 р. «Про освіту» – [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>].
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-n>].
4. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/029-informatsiyna-bibliotechna-ta-arkhivna-sprava-bakalavr.pdf>
5. Міністерство культури України. URL: офіц. веб-сайт. URL: <http://mincult.kmu.gov.ua/mincult/uk/index>
6. Державна наукова установа «Книжкова палата України імені Івана Федорова» URL: [офіц. сайт]. URL: <http://www.ukrbook.net>
7. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: електронні інформаційні ресурси НБУВ URL : [офіц. сайт]. <http://www.irbis-nbuv.gov.ua>
8. Національна парламентська бібліотека України [Електронний ресурс] : [офіц. сайт]. URL: <http://www.nplu.org>
9. Бібліотека Київського університету імені Бориса Грінченка [Електронний ресурс]: [офіц. сайт]. URL: <http://library.kubg.edu.ua>
10. Українська бібліотечна асоціація [Електронний ресурс]: [офіц. сайт]. URL: <http://www.ula.org.ua/ua>

Література

1. Вобленко Ю. Ф. Формування інформаційної культури в бібліотеці : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 17.00.08. Київ. держ. ін-т культури. К., 1998. 17 с.
2. Ісаєнко О. О. Інноваційні бібліотечні технології інформаційного обслуговування [Текст] : [монографія]; НАН України, Нац.б-ка України ім. В. І. Вернадського. Київ : НБУ ім. В. І. Вернадського, 2011. 157 с.
3. Хіміч Я. О. Інноваційні зміни в бібліотеці на основі проектного, кадрового менеджменту та ініціативної діяльності бібліотек : посіб. для бібліотекарів за програмою підвищ. кваліфікації . УБА, НАКККіМ, Центр безперерв. інформ.-бібл. освіти, Голов.

тренінг. центр для бібліотекарів. Київ : Самміт-книга, 2012. 88 с.

4. Шевченко І. О. Нова бібліотечна послуга: використання інформаційних технологій та Інтернету в бібліотеці : посіб. для бібліотекарів за програмою підвищ. Кваліфікації. УБА, НАКККіМ, Центр безперерв. інформ.-бібл. освіти, Голов. тренінг. центр для бібліотекарів. Київ : Самміт-книга, 2012. 76 с.

5. Кунанець Н. Е. Інформаційно-бібліотечне обслуговування користувачів з особливими потребами: історія та сучасність [Текст]: монографія; Нац. ун-т «Львів. політехніка». Львів : Гал. вид. спілка, 2013. 439 с.

6. Слободяник М. С. Наукова бібліотека: еволюція структури і функцій : монографія. К., 1995. 268 с.

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядоку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі. Перездача модульних контролів здійснюється згідно <http://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdzili/navch-nauk-tsentr-nezalezhnoho-otsiniuvannia-znan/dokumenti>. Оголошення стосовно дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного Положення про неформальну освіту. <http://ep3.nuwm.edu.ua/18660/>.

На ресурсі -

<https://www.skeptic.in.ua/integrity/?fbclid=IwAR2TE9zaoPiVjFfH281AqWCB4S116GICpmjfto6CvZ0eAN7efPpMM7LmuHY>

Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання

До викладання курсу долучені керівники підрозділів НУВГП (зокрема бібліотеки), викладачі кафедри.

Правила академічної доброчесності

Усі здобувачі виконані навчальні завдання самостійно перевіряють на виявлення текстових запозичень через університетську платформу MOODLE <http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Unplag>.

В аудиторії здобувачі не допускаються до списування та обману – за порушення принципів академічної доброчесності викладач може накладати санкції: зниження балів, повернення роботи на доопрацювання, не допущення до захисту роботи та ін.

Вимоги до відвідування

Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. Якщо є довідка про хворобу чи іншу поважну причину то студенту не потрібно відпрацьовувати пропущене

заняття.

При об'єктивних причинах пропуску занять, студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на платформі MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua>

Здобувачі без обмежень можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки.

Оновлення

За ініціативою викладача зміст даного курсу планується оновлювати щорічно, враховуючи зміни у законодавстві України, наукових досягнень у галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи.

Студенти також можуть долучатись до оновлення дисципліни шляхом подання пропозицій викладачу стосовно новітніх змін у галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи. За таку ініціативу студенти можуть отримати додаткові бали.

Академічна мобільність. Інтернаціоналізація

В НУВГП розроблені процедури для реалізації права здобувачам на академічну мобільність:

- Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу Національного університету водного господарства та природокористування
<http://ep3.nuwm.edu.ua/4398/>
- Порядок перезарахування результатів навчання за програмами академічної мобільності в Національному університеті водного господарства та природокористування
<http://ep3.nuwm.edu.ua/19458/>.
- Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 року № 579
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/579-2015-%D0%BF#n8>.

Здобувачі можуть отримати доступ до таких міжнародних інформаційних ресурсів:

- електронні бібліотеки:
<http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/korisni-posilannya/elektronni-biblioteki>
- Як знайти статтю у Scopus:
<http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/506-v-dopomohu-avtoram>
- База періодичних видань: <https://www.scimagoir.com/>
- Можливості доступу до електронних ресурсів та сервісів:
<http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/516-mozhlyvosti-dostupu-do-resursiv-i-servisiv>

Здобувачі можуть брати участь у Проєкті сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP) <https://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>

Лектор

Мартинюк Галина Федорівна, к.п.н., доцент